

AZ MTA MATEMATIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK AZ MTA DOKTORA CÍM MEGSZERZÉSÉÉRT INDÍTOTT ELJÁRÁSBAN VALÓ KÖZREMŰKÖDÉSÉRŐL

Ezt az Ügyrendet a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvénnyel, a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) Alapszabályával és Ügyrendjével, az MTA Doktori Szabályzatával (az MTA Közgyűlése 2018. május 7-én fogadta el, hatályba lépett 2018. május 8-án) valamint a Doktori Tanácsának Eljárási Szabályzatával és Ügyrendjével együtt kell alkalmazni.

I.

Eljárási szabályok

A doktori ügyekben eljáró és közreműködő testületek és személyek

(D. Sz. II. fejezet 7., 13., 14., 15. §)

1. §

(1) Az MTA doktora cím megszerzéséért indított eljárásban (a továbbiakban: doktori eljárás) testületként jár el az MTA Matematikai Tudományok Osztálya (a továbbiakban: osztály), és az osztály Matematikai Doktori Bizottsága (a továbbiakban: doktori bizottság).

Az osztály Matematikai Doktori Bizottsága a tudományos bizottságok által delegált (állandó és a konkrét pályázatok elbírálására teljes joggal felruházott ideiglenes), az MTA doktora címmel rendelkező tagokból áll. A doktori bizottság állandó tagjainak a szám szerinti összetételét és a delegálható ideiglenes tagok számát az osztály határozza meg, figyelemmel az osztályügyrend vonatkozó mellékletében előírt maximális létszámra is.

(2) A doktori eljárásban a jelen Ügyrendben, illetve a vonatkozó akadémiai szabályozásokban külön meghatározott esetekben saját hatáskörében járhat el az osztály elnöke, a bizottság elnöke és az előterjesztők.

(3) A doktori eljárásnak az osztályt érintő ügyszakában az eljárással kapcsolatos szervezési és végrehajtási feladatokat az osztálytitkár – az MTA Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács) Titkárságával együttműködve – látja el.

Az eljárás megindítása

(D. Sz. III. fejezet 24., 29. §)

2. §

Az osztály doktori ügyben a Doktori Tanács elnökének az osztály elnökéhez címzett megkeresésére jár el. A megkereséshez a kérelmező által benyújtott valamennyi iratot (a továbbiakban: iratok) a Doktori Tanács Titkársága küldi meg az osztálynak, és biztosítja a kérelmező elektronikus úton beküldött irataihoz való hozzáférést.

Illetékesség

(D. Sz. 29-31. §)

3. §

(1) Az osztály elnöke a Doktori Tanács elnökének megkeresését – a beérkezésétől számított 15 napon belül – megvizsgálja abból a szempontból, hogy az eljárás lefolytatására az osztály tudományág szerint illetékes-e. Inter- és multidiszciplináris pályázat esetén az osztály határideje 30 nap.

(2) Az illetékesség vizsgálata során a D. Sz. rendelkezéseit (29-31.§) kell alkalmazni.

(3) Ha az osztály elnöke megállapítja az osztály illetékességét az eljárásra, felkéri a doktori bizottságot az ügy előkészítésére, és az iratokat megküldi a bizottság elnökének.

4. §

A doktori bizottság elnöke az iratok kézhezvételétől számított 15 napon belül a három tudományos bizottság elnökével egyeztetve megállapítja a tudományos bizottságok illetékességét és feladatait az ügyben.

A doktori bizottság feladatai

(D. Sz. 14., 15., 33. §)

5. §

(1) A doktori bizottság az osztály elnökének kijelölése alapján jár el, és látja el a D. Sz. 14., 15., 33. § bekezdéseiben meghatározott feladatokat. A doktori bizottság a doktori kérelemben foglaltak vizsgálatát az iratok hozzá való beérkezésétől számított 90 napon belül folytatja le, amelyből az előterjesztőknek 45 nap áll rendelkezésükre előterjesztésük elkészítésére. A bizottság érdemi állásfoglalását az ülést követő 15 napon belül az osztállyal írásban közli.

(2) Az illetékes tudományos bizottság a D. Sz. 14., 15. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott feladatok egy részét – a doktori bizottság elnökével történt egyeztetés alapján – maga is elvégezheti, segítve a doktori bizottság állásfoglalását. Az illetékes tudományos bizottság – feltéve, hogy él az állásfoglalás lehetőségével – eljárása esetén megteheti, hogy a 6. §-ban felsorolt vizsgálati pontok mindegyikében nem nyilvánít véleményt, hanem csak pl. a tisztán szakmai kérdésekben foglal állást. Az illetékes tudományos bizottság egyebekben a doktori bizottság felkérésére, a doktori bizottság által – az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon belül – kitűzött határidők figyelembevételével jár el.

(3) A doktori bizottság az illetékes tudományos bizottság állásfoglalása után, annak ismeretében tárgyalja az ügyet, kivéve, ha az illetékes tudományos bizottság elnöke a 4. § alapján úgy nyilatkozott, hogy a bizottság az állásfoglalás kialakítását teljes egészében a doktori bizottságra bízta.

(4) Az illetékes tudományos bizottság ideiglenes tagokat delegálhat a doktori bizottságba. Ha több tudományos bizottság is illetékes, akkor az egyes bizottságok által delegálható tagok számát az illetékes tudományos bizottságok elnökei és a doktori bizottság elnöke közösen határozzák meg, betartva az osztálynak az osztályügyrend vonatkozó mellékletében rögzített előírását az ideiglenes tagok maximális számáról.

A doktori bizottság eljárása

(D. Sz. 14., 15., 17., 19–21., 33. §)

6. §

(1) A doktori eljárásban a kérelmező tudományos tevékenységének vizsgálatát és annak eredményeit az ügyben eljáró testületek számára (a bírálóbizottság előtt lefolytatandó nyilvános vita kivételével) előterjesztők mutatják be. A doktori bizottság elnöke az iratokat – előterjesztés elkészítése érdekében – a doktori bizottság szakmailag illetékes két tagjának (előterjesztők) adja át. Az előterjesztők előterjesztésüket a kérelmező tudományos munkásságáról, az eljárás lefolytatásának lehetőségéről (D. Sz. 24. §) és a lehetséges hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottságról egymástól függetlenül, írásban nyújtják be a doktori bizottságnak. Az egyik előterjesztő a doktori bizottság állandó tagja kell, hogy legyen. Indokolt esetben a másik előterjesztőnek olyan szakember is felkérhető, aki nem tagja a doktori bizottságnak.

Az előterjesztőnek 45 napos határidőt kell biztosítani előterjesztése elkészítéséhez.

E § további része egyaránt vonatkozik az illetékes tudományos bizottság eljárására – feltéve, hogy él az állásfoglalás lehetőségével – és a doktori bizottság eljárására. Ezért jelen 6. §-ban bizottságként a tudományos bizottságot és doktori bizottságot is érteni lehet. A doktori bizottságnak minden alábbi kérdésben állást kell foglalnia, a tudományos bizottság azonban megteheti, hogy csak a vizsgálati pontok egy részében nyilvánít véleményt.

(2) A bizottság elnöke felkéri az előterjesztőket, hogy a kérelmező által benyújtott dokumentumok (*Közleményjegyzék, Hivatkozási jegyzék, Minőségi hivatkozások jegyzéke, Publikációs Adatlap és Tudományos Közéleti Adatlap*) alapján tételesen értékeljék a pályázatot a D. Sz. 33. § (2) (5) és (8) bekezdése körében az alábbi szempontok szerint:

– Nyilatkozzanak róla, hogy a habitusvizsgálathoz kért adatok értékelhetők-e, esetleg nem hiányosak, nem bizonyítottak vagy félreérthetők-e.

– Nyilatkozzanak róla, hogy az osztály által megfogalmazott minimumkövetelmények teljesülnek-e.

– Értékeljék a pályázó publikációs aktivitását és idézettségét.

– A kiemelt öt publikációból egy-két (legjobb) eredményt kiválasztva, részletesen, érthető módon értékeljék őket a bizottság nem szakértő tagjai számára is, helyezték el a matematikában, mutassanak rá a jelentőségére, mélységére, eközben a kritikai észrevételeiket sem rejtve véka alá.

– Értékeljék a kérelmező tudományos közéleti aktivitását.

A kérelmező tudományos közéleti munkásságának megítélése során többek között a tudományos utánpótlás képzésében betöltött szerepét, a hazai és a nemzetközi tudományos közéletben végzett tevékenységét, valamint magyar anyanyelvűek esetén **az osztály illetékességi körébe tartozó szakterületek magyar nyelven történő művelésében (népszerűsítés, jegyzetek/tankönyvek írása)** végzett tevékenységét is vizsgálják.

– Nyilatkozzanak róla, hogy a pályázó tudományos tevékenysége összességében doktori szintű-e.

A tudományos teljesítmény jelentőségének minősítése során különös tekintettel kell lenni a kérelmező azon tudományos eredményeire, amelyek rangos külföldi, illetve nemzetközi és hazai folyóiratokban, tanulmánykötetekben, illetve rangos külföldi vagy hazai kiadónál könyv alakban (monográfiaként) jelentek meg, ezen túlmenően kiemelt szempont azok tartalmi értéke. Külön kell értékelní az azokra történt hasonló szintű hivatkozásokat is.

(3) A D. Sz. 33. § (2) és (4) bekezdése alapján a vizsgálat során nem kerül sor a doktori mű érdemi részletes vizsgálatára; a mű formájával és tartalmával csak annyiban kell foglalkozni, hogy annak alapján megállapítható legyen,

- a) a kérelmező helyesen jelölte-e meg a szakterületet;
- b) a doktori mű elbírálásra formailag alkalmas-e;
- c) rövid értekezés benyújtása esetén annak alapján az eljárás lefolytatható-e;
- d) kik azok a szakmailag illetékes bírálók és bírálóbizottsági tagok, akik leginkább illetékesek a doktori bírálati eljárásban.

(4) A bizottság valamennyi tagja számára legalább 8 nappal az ülés előtt elektronikus formában vagy a doktori eljárás internetes rendszerén keresztül hozzáférhetővé kell tenni a kérelmező által benyújtott anyagokat, továbbá az előterjesztők írásos véleményét.

(5) A bizottság az előző bekezdésekben említett előterjesztéseket érdemben tárgyalja, és különösen a következő kérdésekben foglal egymástól elkülönítve állást:

- a) a kérelmezőnek tudományos munkássága alapján adományozható-e doktori cím (D. Sz. 1. § (1) bekezdés),
- b) a benyújtott doktori mű (D. Sz. 23.§) elbírálásra alkalmas-e, javasolja-e az osztálynak rövid értekezés alapján az eljárás lefolytatását,
- c) kiket javasol hivatalos bírálóknak, illetve a bírálóbizottság tagjainak.

Ennek során a bizottság a benyújtott értekezés érdemi részletes vizsgálatát mellőzi; az értekezés tartalmával annyiban foglalkozik, hogy az elbírálásra formailag alkalmas vagy alkalmatlan-e (ennek keretében nyilatkozik arról, hogy a benyújtott értekezés nem ugyanazon dolgozat-e, amelynek alapján a pályázó korábban a PhD- vagy kandidátusi tudományos fokozatát, illetve habilitációs tudományos címét szerezte), illetőleg rövid értekezés alapján az eljárás lefolytatható-e. Az a) és b) pontban foglaltak szerinti állásfoglalást indoklással kell ellátni.

(6) A bizottság a kérelmező meghallgatását rendelheti el (D. Sz. 33. § (13) bekezdés), ha

- azt az előterjesztések tárgyalásakor szükségesnek tartja,
- az az előterjesztések meghallgatása után szükségesnek látszik.

(7) A doktori eljárásban a bizottság ülése akkor határozatképes a D. Sz. 14.§ (4) bekezdés szerint, ha azon jelen van

a) az ügy összes előterjesztője, továbbá a bizottság legalább 7 tagja

b) a doktori eljárásban szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban összeférhetetlenség vagy elfogultság áll fenn.

(8) A bizottság az előterjesztők előzetesen írásban benyújtott véleménye ismeretében tárgyalhatja az ügyet. A bizottság álláspontjának kialakítását szolgáló ülésen a bizottság valamennyi, de legalább hét tagja részt vesz a D. Sz. 21. § figyelembe vételével, azonban csak a D. Sz. 14. §-ának (4) bekezdésében megjelöltek szavaznak. Az elektronikus szavazás a doktori eljárás bizottsági ügyszakában nem alkalmazható.

A bizottság

– a doktori habitusról és annak alapján a doktori mű bírálati eljárásra bocsátásáról 1–5 pontos rendszerű szavazással alakítja ki véleményét. A szavazás eredménye akkor pozitív, ha a pontok száma meghaladja a szavazásban részt vevők által adható legnagyobb összesített pontszám 70%-át.

Az általános értékelésen belül az előterjesztők és a bizottság a szűkebb szakterületől távolabb állók számára is érthető indoklással értékeli a téma és az eredmények jelentőségét és eredetiségét, továbbá az eredmények koherenciáját és helyét a szakterületen belül, ill. azoknak a szakterületen túlmutató potenciális vagy tényleges alkalmazhatóságát, ill. alkalmazását.

Az érdemi értékelésben elsősorban a Matematikai Tudományok Osztályának, a három tudományos bizottság által kialakított doktori követelményrendszerében megfogalmazott szempontokra kell támaszkodni. Erre kifejezetten fel kell hívni az előterjesztők és az opponensek figyelmét a felkérésük során.

– a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárás engedélyezéséről, valamint a többi kérdésben „igen/nem” szavazatokkal dönt. Érvényes döntéshez a szavazásban részt vevők 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.

(9) A bizottság nyílt szavazással („igen/nem”) dönt ügyrendi és eljárási kérdésekről, a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló javaslatról. Ha a bizottság egy szavazati jogú tagja titkos szavazást kér, azt el kell rendelni.

(10) Az állásfoglalást akkor lehet teljesnek tekinteni, ha mind a (8) bekezdésben részletezett titkos, mind pedig a (9) bekezdésben részletezett a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló nyílt szavazás ugyanazon a bizottsági ülésen érvényesen lezajlott.

(11) Az ülésre tanácskozási joggal meg kell hívni a Doktori Tanács illetékes tagját is (D.Sz. 14.§ (6) bekezdés).

A doktori bizottság állásfoglalása

7. §

(1) A doktori bizottság a doktori pályázatot az illetékes tudományos bizottság állásfoglalása után, annak ismeretében tárgyalja. A doktori bizottság az osztály illetékességi körébe tartozó tudományterületek sajátosságait figyelembe véve, mégis egységes szempontok szerint értékeli a pályázatokat, összefoglalja a különböző véleményeket, és ezzel közvetlenül előkészíti az osztály döntését. A doktori bizottság az osztálynak küldendő állásfoglalásában – a 6. §-ban leírtakon túl – javaslatot tesz az osztály-előterjesztő(k) személyére is, ügyelve rá, hogy ellentétes vélemények esetén azok mindegyike képviselve legyen. Az előterjesztő felkérése a D. Sz. 19. § (3) bekezdése alapján az osztályelnök feladata, aki a doktori bizottság javaslatát mérlegeli, de az rá nézve nem kötelező érvényű.

(2) A hivatalos bírálóról és a bírálóbizottság személyi összetételéről az eljárásra bocsáthatóság vizsgálata után a jelen szabályozás 10. §-ának előírásai szerint akkor is állást kell foglalni, ha a bizottság alkalmatlannak tartja a kérelmezőt a doktori cím megszerzésére.

(3) A doktori bizottság állásfoglalásának azt a részét, amely a pályázó tudományos munkásságának értékeléséről, valamint a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárásról szól (a D. Sz. 23. §-a (5) bekezdésnek megfelelően), szakmai indoklással kell ellátni. Nem kell indokolni a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság személyi összetételére vonatkozó javaslatot.

(4) A tudományos és a doktori bizottság üléséről emlékeztetőt kell készíteni, amelynek kötelező tartalmi elemei: az ülés határozatképességének megállapítása, a határozathozatalhoz szükséges minimális szavazati szám, az előterjesztők személye, a szavazásra feltett kérdés, a szavazást megelőző vitában elhangzó érvek, a szavazás eredménye.

(5) A tudományos és a doktori bizottság üléséről az emlékeztetőt a bizottság titkára készíti el. A bizottság állásfoglalását annak indokolásával együtt az emlékeztetőbe kell foglalni. A bizottság állásfoglalását – vagyis az ülésről szóló emlékeztetőből szerkesztett kivonatot – a bizottság elnöke és titkára írja alá. A tudományos bizottság emlékeztetőjét az előterjesztők írásos véleményével együtt az ülést követő 15 napon belül a doktori bizottság elnökének kell elküldeni. A doktori bizottság emlékeztetőjét az előterjesztők írásos véleményével és – ha az állást foglalt az ügyben – az illetékes tudományos bizottság véleményével együtt az ülést követő 15 napon belül az osztály elnökének kell elküldeni és feltölteni a doktori eljárás internetes rendszerébe.

Az osztály eljárása

(D. Sz. 34. §)

8. §

(1) Az osztály a doktori bizottság állásfoglalását – annak beérkezésétől számított 60 napon belül – ülésen tárgyalja. Az ügy előterjesztésére az osztály elnöke – ésszerű határidő megjelölésével – a doktori bizottság javaslatára is figyelemmel az osztály szakma szerint illetékes egy vagy két tagját (a továbbiakban: osztály-előterjesztő) kéri fel. Szükség esetén MTA doktora címmel rendelkező külső szakértőt kér fel.

(2) Az osztály-előterjesztő véleményezi a doktori bizottság előterjesztését, nyilatkozik róla, hogy a doktori bizottság megfelelően járt-e el a habitusvizsgálati eljárás során, továbbá hogy a doktori pályázat teljesíti-e az osztály minimumkövetelményeit, és ezt a doktori bizottság előterjesztői értékelték-e. Az osztály-előterjesztő feladata nyilatkozni a bizottság ülésén lefolytatott eljárásról, a felmerült szakmai vitákról, az esetleges ügyrendi, vagy etikai kérdésekről, az előterjesztőknek a

kérelmező habitusvizsgálati véleményezéséről, a bizottság javaslatáról. Amennyiben az osztály-előterjesztő véleménye eltér a bizottság állásfoglalásától, vagy annak kiegészítését tartja szükségesnek, ezt előterjesztésében rögzíti.

(3) Az osztály-előterjesztő (akár egyetért a bizottság állásfoglalásával, akár nem), véleményét írásba foglalja, és előterjesztését átadja az osztály elnökének.

(4) Az osztály elnöke megvizsgálja az előterjesztést abból a szempontból, hogy az tárgyalásra alkalmas-e.

a) Ha az osztály elnöke az előterjesztést tárgyalásra alkalmasnak tartja, felveszi a következő ülés napirendjére, és az osztálytitkár közreműködésével gondoskodik róla, hogy az érdemi döntéshez szükséges anyagot – beleértve a kérelmező tudományos előéletét, publikációs, hivatkozási listáját, a doktori bizottság állásfoglalását, a doktori bizottság előterjesztőinek és az osztály-előterjesztőnek az írásos véleményét, továbbá az érdemi döntéshez szükséges valamennyi iratot – elektronikusan az osztály valamennyi tagja számára az ülés előtt legalább 8 nappal hozzáférhetővé teszi.

b) Ha az osztály elnöke az előterjesztést nem tartja tárgyalásra alkalmasnak, az osztály-előterjesztőt véleménye kiegészítésére hívhatja fel – megjelölve annak hiányosságát, továbbá a kérelem megítélésére további más osztály-előterjesztőt is felkérhet azzal, hogy előterjesztését 30 napon belül készítse el. Az ügy tárgyalására akkor kerülhet sor, ha mindkét előterjesztést benyújtották; ilyen esetben az osztály a tudományos és a doktori bizottság állásfoglalását az előterjesztések beérkezésétől számított 30 napon belül tárgyalja.

(5) Ha az ügyben két vagy több előterjesztés készült, azok csak együttesen tárgyalhatók.

(6) Az osztály ülésére – tanácskozási joggal – a doktori bizottság előterjesztőit meg lehet, az illetékes tudományos bizottság és a doktori bizottság elnökeit meg kell hívni.

9. §

(D. Sz. 13., 23., 34. §)

(1) Az osztály ülésén az osztály-előterjesztő nyilatkozik róla, hogy írásbeli előterjesztését fenntartja-e, és röviden ismerteti a tartalmát.

(2) Az osztály-előterjesztő nyilatkozata után az osztály elnöke megnyitja a vitát. Az előterjesztő először az osztály tagjainak kérdéseire válaszol. Ezt követi az érdemi vélemény kifejtése a kérelmező tudományos munkásságáról.

A doktori eljárásban a tudományos osztály ülése akkor határozatképes (Ü. 27.§ (11) bekezdés és D. Sz. 13 § (4) bekezdés), ha azon jelen van

a) az ügy összes előterjesztője, továbbá

b) a szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat,

– akikkel szemben az eljárásban összeférhetetlenség (D. Sz. 21.§) áll fenn,

– akik tartósan külföldön tartózkodnak,

– akik 70 éven felüliek, amennyiben nincsenek jelen.

(3) Az előterjesztés tárgyalását követően az osztály elnöke titkos szavazást rendel el. A tudományos munkásság érdemi megítéléséről az osztály a D. Sz. 13. §-ának (4) bekezdése szerinti szavazati joggal rendelkező tagjai titkos szavazással, „igen/nem” szavazatokkal döntenek. Az érvényes döntéshez a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.

(4) A tudományos osztály a doktori bizottság előzetes állásfoglalásának figyelembevételével dönt arról, hogy a kérelmező által már elért, általánosan elismert, kiemelkedő, nagy hatású tudományos teljesítmények (pl. életmű, tudományos alkotás) vagy a tudományokban általános témaművelési mód alapján a konkrét esetekben a doktori eljárás lefolytatható-e rövid értekezés alapján. A rövid értekezéshez külön összefoglalót kell mellékelni. A rövid értekezés alapján lefolytatható eljárás engedélyezéséről „igen/nem” szavazatokkal kell dönten; rövid értekezés alapján akkor folytatható le az eljárás, ha a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó többsége egynemű szavazatával mellette dönt.

(5) Az állásfoglalást és érdemi indokait írásba kell foglalni. A szavazás után az állásfoglalás indokait az osztály elnöke szóban összefoglalja. Az állásfoglalás tartalmát és az indokolást – a megbeszélés során elhangzottak alapján – az osztálytitkár foglalja írásba, és az osztály elnöke hagyja jóvá.

(6) Ha a szavazásban részt vevő osztálytag a szavazással kialakított állásfoglalással nem ért egyet, vagy ha az előző bekezdésben említett elnöki összefoglalóban foglaltakat lényegesen másképpen tartja megalapozottnak, az ülést követően 8 napon belül írásban különvéleményt nyújthat be. A különvéleményt az osztály állásfoglalását tartalmazó irathoz kell csatolni.

A hivatalos bírálók és a bírálóbizottság kijelölése

(D. Sz. 17-18., 36. §)

10. §

(1) A doktori bírálati eljárás a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság felkérésével indul. A hivatalos bírálókat a tudományos osztály javaslata alapján a Doktori Tanács (annak titkára), a bírálóbizottság tagjait a Doktori Tanács Titkárságának vezetője kéri fel, az összeférhetetlenség és az elfoglaltság szabályainak (D. Sz. 21. §) figyelembevételével. A bírálóbizottság kijelölésével az osztály a doktori műben foglalt tudományos eredmények minősítésére vonatkozó szakmai döntési illetékességét a bírálóbizottságra ruházza át. A bírálóbizottság elnökből, titkárból, rajtuk kívül legalább öt, legfeljebb hét tagból áll. A bírálóbizottság akadémikus vagy az MTA doktora címmel (vagy a tudomány doktora fokozattal) rendelkező személyekből áll. Kivételes esetben a bírálóbizottság titkára és tagja csak PhD- (vagy azzal egyenértékű) fokozattal rendelkező személy is lehet, de a bírálóbizottság munkájában összesen legfeljebb két, csak PhD-fokozattal rendelkező személy vehet részt.

(2) Hivatalos bírálónak az osztály három szakembert (és két tartalékot) jelöl ki. Közülük legfeljebb egy lehet PhD-fokozattal rendelkező, amennyiben az érintett szakterületnek megfelelő akadémikus vagy MTA doktora címmel rendelkező személyekből a három kötelezően előírt bíráló nem állítható ki. Ha az osztálynak kikötései vannak arra vonatkozóan, hogy melyik hivatalos bíráló helyett melyik tartalék bíráló járhat el, határozatában erről kifejezetten rendelkeznie kell. Indokolt esetben hivatalos bírálóként legfeljebb egy külföldi szakember is megbízható (D. Sz. 18.§).

(3) Az osztály-előterjesztő a doktori bizottság javaslatától eltérhet: ha mást javasol e feladat ellátására, azt az osztály ülésén szóban köteles indokolni.

(4) Az osztály a hivatalos bírálók személyéről, a bírálóbizottság személyi összetételéről nyílt szavazással és „igen/nem” szavazatokkal, egyszerű többséggel dönt. Döntését nem kell indokolnia.

11. §

(1) Az osztály elnöke egyetlen iratba foglalva megküldi az osztály-előterjesztő írásos előterjesztését, továbbá a doktori bizottság állásfoglalását az ügyben, amelyet a 7. § (5) bekezdése szerint a doktori bizottság elnöke küldött az osztályelnöknek, amely általában három, rövid értekezés benyújtása esetén négy részből áll:

- a) javaslat a doktori habitusvizsgálat eredménye alapján a kérelmező tudományos munkásságának megítéléséről és a bírálati eljárás lefolytatásáról;
- b) nyilatkozat arról, hogy a kérelmező tudományos teljesítménye van-e olyan kiemelkedő és nagy hatású, hogy a doktori eljárás rövid értekezés alapján is lefolytatható;
- c) döntés a doktori mű formai alkalmasságáról (nyílt szavazás igen-nem)
- d) a bírálók és a bírálóbizottság tagjainak kijelölése.

Megküldi az osztály-előterjesztő írásos előterjesztését, továbbá a doktori bizottság állásfoglalását az ügyben, amelyet a 7. § (5) bekezdése szerint a doktori bizottság elnöke küldött az osztályelnöknek.

(2) A Doktori Tanács elnöke tájékoztatja az osztály elnökét arról, hogy az eljárás engedélyezéséről és a vitára bocsátásról a Doktori Tanács milyen döntést hozott.

Eljárás a nyilvános vita után

(D. Sz. 44. §)

12. §

(1) A nyilvános vita után – három napon belül – a bírálóbizottság elnöke a bírálóbizottság írásba foglalt és indoklással ellátott állásfoglalását az MTA Doktori Tanácsa Titkárságának nyújtja be, amely azt haladéktalanul megküldi az osztálynak.

(2) Az osztály megvizsgálja a bírálóbizottság állásfoglalását. Az osztályülésen előterjesztő a bírálóbizottság elnöke, akadályoztatása esetén a bizottság általa felkért tagja. Amennyiben ügyrendi vagy tudományetikai kifogás nem merül fel, az osztály a bírálóbizottság döntését helybenhagyólag felterjeszti a Doktori Tanácshoz elfogadásra. Ha ügyrendi vagy tudományetikai kifogás merül fel, a tudományos osztály titkos többségi „igen/nem” szavazással dönt a kérdésről. A szavazás eredményétől függően fordul az osztály ügyrendi kérdésben a Doktori Tanács Ügyrendi Bizottságához, etikai kérdésben az MTA Tudományetikai Bizottságához. Erről szóló határozatát az osztály megküldi a Doktori Tanácsnak.

13. §

- (1) Az osztály doktori ügyeket július és augusztus hónapban nem tárgyal: az elintézési határidőt ennek megfelelően kell számítani.
- (2) Az eljárás során készült állásfoglalásokat a kérelmező a vonatkozó akadémiai szabályozás előírásai szerint megtekintheti.

II.

Az érdemi vizsgálat elvei

A kérelmező munkássága

(D. Sz. 1., 24. §)

14. §

- (1) A kérelmező munkássága formai és tartalmi ismertetőjegyek alapján ítéltető meg.
- (2) A formai követelmények a kérelmezőnek a tudományos életben való részvételét, jelenlétét igazolják, rendszerint számszerűsíthető adatokkal.
- (3) A tartalmi követelmények a kérelmezőnek a felkészültségét és a tudományterületre gyakorolt hatását, munkássága hatékonyságát – a személyéhez egyértelműen köthető tudományos eredményeket (pl. egyszerűs közlemények) – igazolják, rendszerint nem számszerűsíthető adatokkal.
- (4) A kérelmező tudományos teljesítményének értékét a formai és a tartalmi követelmények ésszerű mérlegelésével – elsősorban a tartalmi követelmények alapján – kell meghatározni.

15. §

- (1) Az osztály formai és tartalmi követelményeit a Matematikai Tudományok Osztályának doktori minimumkövetelményei tartalmazzák, amelyeket a Doktori Tanács elfogadást követően a Doktori Minimumkövetelmények Tárában rögzít.
- (2) Az osztályok a doktori ügyekre irányadó eljárásrendjeiket az osztályügyrendjük 2. sz. mellékletében szabályozzák és a Doktori Tanács elé terjesztik.

ZÁRADÉK

Az MTA Matematikai Tudományok Osztálya 2019. január 23-i ülésén tárgyalta és fogadta el jelen doktori ügyrendjét. Az MTA Elnöksége a doktori ügyrendet 2019. június 25-i ülésén hagyta jóvá. A doktori ügyrend 2019. szeptember 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti az Elnökség által 2012. november 27-én jóváhagyott doktori ügyrend.